

Høring om

Endringer i arbeidsmiljøloven (lovens anvendelse for fornybar energiproduksjon til havs) Prop. 75 L (2024-2025)

Til Arbeid og sosialkomiteen

Fornybar Norge, Norsk industri og Offshore Norge takker for anledningen til å komme med innspill og ser frem til den videre utviklingen av et samlet rammeverk for gode og trygge arbeidsvilkår tilpasset havvinds egenart og risikobilde. (høringsfrist 16. april)

1. Grensen mellom maritim virksomhet og fornybar energiproduksjon

Grensen mellom maritim virksomhet og fornybar energiproduksjon bør tydeliggjøres.

2. Havvindvirksomhet

Det er bred enighet mellom partene om at arbeidsmiljøloven skal være gjeldende ved arbeid på energianlegg til havs. Maritim virksomhet skal reguleres av maritime regler.

For havvindvirksomhet, som er den mest aktuelle energiproduksjon til havs de neste tiår består energianlegg til havs over havoverflaten av vindturbiner og substasjon(er). Disse anlegg er normalt ubemannede, slik at arbeidsmiljøloven får anvendelse for personell (industripersonell) som arbeider om bord på energianleggene under installasjon og vedlikehold.

Det er enighet om at industripersonell er omfattet av arbeidsmiljøloven under transport, opphold og innkvartering på fartøy som er nødvendige for adkomst til energianlegg.

Tekniske krav til fartøyet og sikkerheten om bord på fartøy ivaretas av maritime regler.

- I installasjonsfasen benyttes spesialfartøy som tunge konstruksjonsfartøy, kabelfartøy, steindumpingsfartøy, og oppjekkbare fartøy («jackup») m.fl. Fartøy som benyttes for installering, vil også benyttes til tunge vedlikeholdsoperasjoner (f.eks. utskiftning av utstyr).
- Ved drift benyttes ulike vedlikeholdskonsepter. For transport av personell til energianlegg med korte avstander fra land benyttes mindre fartøy («Crew Transfer Vessel», CTV). For lengre vedlikeholdsoppgaver, og spesielt for vindparker som ligger langt fra land, er det vanlig å benytte større fartøy som ligger en lengre periode ute ved energianlegget («Service Operating Vessel»,

SOV), der vedlikeholdspersonell også overnatter. En SOV kan bli støttet av en eller flere CTVer.

3. Prop. 75. L

I Prop. 75 L vises det i kapittel 1 tredje avsnitt til at arbeidsmiljøloven skal gjelde for fornybar energiproduksjon til havs, på samme måte som for petroleumsvirksomheten. I kapittel 3.3.2 siste avsnitt s.10 vises det til forskrift om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg (rammeforskriften) § 4 om arbeidsmiljølovens anvendelse i petroleumsvirksomhet til havs i henhold til arbeidsmiljøloven § 1-3 tredje ledd som lyder.

§ 4.Arbeidsmiljølovens anvendelse i petroleumsvirksomhet til havs i henhold til arbeidsmiljøloven § 1-3 tredje ledd

Arbeidsmiljøloven og denne forskriften gjelder for bemannede undervannsoperasjoner i petroleumsvirksomhet som blir utført fra fartøy eller innretninger, dersom det ikke er gitt særskilte regler.

Fartøy med gangbro kan anvendes til innkvartering av arbeidstakere som arbeider på enklere innretninger. Arbeidsmiljøloven og denne forskriften gjelder for disse arbeidstakerne, også når de innkvarteres på denne typen fartøy.

Unntatt fra arbeidsmiljøloven og bestemmelser i denne forskriften som er fastsatt i medhold av arbeidsmiljøloven er

a., forsynings-, beredskaps- og ankerhåndteringstjeneste med fartøy, seismiske eller geologiske undersøkelser med fartøy og annen sammenlignbar aktivitet, som regnes som sjøfart,

b., fartøy som utfører konstruksjons-, rørleggings- eller vedlikeholdsaktiviteter i petroleumsvirksomheten, dersom ikke noe annet blir fastsatt særskilt av Arbeidsdepartementet ved forskrift eller enkeltvedtak

Rammeforskriften § 4 tredje ledd bokstav a) og b) tilsvarer hvordan innretningsbegrepet i petroleumsløven § 1-6 bokstav d er avgrenset. Som departementet påpeker vil ikke arbeidsmiljøloven komme til anvendelse med mindre fartøyet er definert som en innretning, med unntak hva som fremgår av første og andre ledd.

Dette er vi enige i, men uttalelsen s. 11 andre avsnitt skaper unødvendig usikkerhet:

Noe tilsvarende detaljert skille er naturlig nok ikke etablert for grensedragningen mellom sjø-fart og fornybar energiproduksjon til havs per nå.

Organisasjonene vil her gjøre komiteen oppmerksom på at det over tid har pågått et

arbeid i regi av Havindustriilsynet (tidl. Petroleumsilsynet) med nytt regelverk for havvind, hvor det antas at blant annet dette skillet drøftes nærmere. Det vises til felles høringsuttalelse datert 1.mars 2024. Nytt forslag til regelverk ventes i løpet av 2025.

4. Forslag til presisering av grensen mellom maritim virksomhet og fornybar energiproduksjon

Havenergilova benytter ikke begrepet innretning, men energianlegg. Energianlegg er definert i havenergilova § 1-4 og omfatter produksjonsanlegg og nettanlegg. Disse begrepene er nærmere beskrevet i forarbeidene til havenergilova Ot.prp.nr.107 (2008-209) s 80 Merknader til § 1-4 (Definisjonar):

Andre ledd definerer produksjonsanlegg som utrusting og tilhørende bygningstekniske konstruksjoner for utnyttning av fornybare energiressursar. Dette omfattar alle delar av produksjonsanlegget inklusive festeordningar og anlegg for transport av utstyr og personell. Det interne leidningsnett i eit vindkraftverk er normalt òg omfatta av produksjonsanlegget.

Tredje ledd definerer nettanlegg som elektrisk utrusting og tilhørende bygningstekniske konstruksjonar for omforming og overføring av elektrisk energi. Dette omfattar alle typar nettanlegg, kablar, transformatoranlegg, likerettanlegg og andre elektriske anlegg mv., avgrensa mot nettanlegg som utgjer ein naturleg og integrert del av produksjonsanlegget.

Det må ikke skapes tvil om at arbeidsmiljølovens anvendelse for fornybar energiproduksjon er knyttet til energianlegg, og at fartøy som anvendes, og som ikke er en del av energianlegget, som utgangspunkt ikke omfattes. Dette tilsvarer avgrensingen mellom innretning og fartøy i petroleumsvirksomheten.

Det fremgår av forskrift [FOR-2020-08-17-1653](#) at Havindustriilsynets forvaltningsansvar etter havenergilova er avgrenset til § 5-1.

Havenergilova § 5-1 gjelder bygging, drift og nedlegging av energianlegg jf § 1-4 og arbeidsmiljøloven anvendelse for fornybar energiproduksjon bør avgrenses tilsvarende.

Energidepartementet har ikke lagt opp til å fastsette en egen forskrift om arbeidsmiljølovens for fornybar energiproduksjon tilsvarende rammeforskriften.

Det bør derfor komme tydelig frem av arbeids- og sosialkomitéens innstilling at arbeidsmiljøloven er avgrenset til å gjelde «energianlegg». Noe annet vil kunne gi unødvendig usikkerhet for kommende utbygginger, i første omgang for Sørliche Nordsjø II, hvor Ventyr-konsortiet er i gang med de formelle prosessene for utbygging av Norges første ordinære havvindanlegg.
